

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 14Sa/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2022200220
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Hauerlandová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2023:2022200220.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave sudkyňou JUDr. Ivanou Hauerlandovou, PhD. v právnej veci žalobcu: A. A. B., trvale bytom C. D. XX/X, XXX XX E., F. B., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, zastúpený: Mgr. Dávidom Štefankom, advokátom, so sídlom Povožnícka 18, 841 03 Bratislava, Slovenská republika proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Kollárova 8, 917 02 Trnava, Slovenská republika, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. G. – XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 11.08.2022, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave z r u š u je rozhodnutie Okresného úradu Trnava, odboru výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy zo dňa 11.08.2022, číslo: G./XXXXXX-XXX, ako aj rozhodnutie obce Oľdza č. j. Výst. G. zo dňa 06.05.2022 a vec vracia orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na nové konanie.
- II. Žalobca má voči Žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Na podklade Upovedomenia o začatí priestupkového konania zo dňa 25.04.2022, číslo: G. (ďalej len „Upovedomenie“) začala obec Oľdza, obecný úrad, so sídlom 16, 930 39 Oľdza, Slovenská republika (ďalej len „Obec“) voči žalobcovi konanie vo veci priestupku podľa ust. § 105 ods. 3 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Stavebný zákon“). Ako vyplýva z Upovedomenia, Obci bol dňa 08.04.2022 doručený podnet na objasnenie okolností a preverenie uskutočnenia stavby „rodinný dom“ na pozemku par. č. X/X, X/X v k.ú. G. bez stavebného povolenia. Na podklade uvedeného podnetu bol vykonaný štátny stavebný dohľad, v rámci ktorého bolo zistené, že na uvedenom pozemku sa nachádza rozostavaná stavba. Počas výkonu štátneho stavebného dohľadu bola vyhotovená dokumentácia a žalobca ako stavebník bol vyzvaný na okamžité zastavenie prác na stavbe.

2. S odkazom na uvedené Obec ako správny orgán dospela k záveru, že je dôvodné podozrenie, že došlo k spáchaniu priestupku podľa ust. § 105 ods. 3 písm. b) Stavebného zákona, keďže stavebník začal realizovať stavbu bez právoplatného stavebného povolenia, a Obec tak začala správne konanie.

3. Obec vykonala dňa 03.05.2022 zápisnicu o ústnom prejednávaní priestupku, o čom bola spísaná zápisnica. V prvom rade Obec zhrnula skutkový stav a následne sa vyjadril aj žalobca, ktorý uviedol, že so stavbou začal z dôvodu, že ceny materiálov stúpajú a bol nútený čerpať finančné prostriedky na výstavbu. Žalobca uviedol, že si je vedomý, že nedokázal získať stavebné povolenie.

4. Na podklade zistených skutočností Obec vydala dňa 06.05.2022 rozhodnutie č. j.: Výst. G. (ďalej len „Rozhodnutie“), ktorým Obec rozhodla, že žalobca sa uznal vinným zo spáchania priestupku, ktorým bolo porušenie ust. 54 Stavebného zákona tým, že od februára 2022 uskutočňoval novú stavbu bez stavebného povolenia, čím sa naplnila skutková podstata priestupku podľa ust. § 105 ods. 3 písm. b) Stavebného zákona. Rozhodnutím bola Žalobcovi uložená pokuta vo výške 5.000,00 EUR, ako aj povinnosť úhrady trov konania vo výške 16,00 EUR.

5. Čo sa týka odôvodnenia Rozhodnutia, tak Obec v prvom rade poukázala na zistený skutkový stav a dospela k záveru, že došlo k spáchaniu prejednávaného priestupku. Vo vzťahu k uloženej pokute Obec uviedla, že táto je stanovená v dolnej hranici stanovenej zákonom, a to vo výške 5.000,00 EUR. Obec v Rozhodnutí zároveň uviedla, na aké poľahčujúce okolnosti prihliadla.

6. Proti Rozhodnutiu podal žalobca odvolanie nazvané nasledovne: „Odvolanie proti rozhodnutiu č. G. zo dňa 06.05.2022“ zo dňa 30.05.2022 (ďalej len „Odvolanie“). Ako vyplýva z obsahu Odvolania, žalobca uznal, že spáchal priestupok, za ktorý bol Rozhodnutím uznaný za vinného, avšak nesúhlasil s výškou uloženej pokuty, nakoľko ju nepovažoval za súladnú s ust. § 12 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o priestupkoch“) a bol presvedčený o tom, že v zmysle ust. § 105 ods. 3 písm. b) Stavebného zákona mu mala byť uložená nižšia pokuta.

7. Žalobca v Odvolaní následne cituje ustanovenia príslušných právnych predpisov a uvádza, že v rámci ust. § 105 ods. 3 písm. b) Stavebného poriadku nie je stanovená dolná hranica pokuty a uviedol, že nie je pravdou konštatovanie Obce, že mu bola uložená pokuta „v dolnej hranici“. Žalobca konštatuje, že po komplexnom zhodnotení skutkového stavu a skutočností stanovených v rámci ust. § 12 ods. 1 Zákona o priestupkoch mu mala byť uložená výrazne nižšia pokuta, resp. mohlo dôjsť aj k upusteniu od pokuty, nakoľko k náprave postačilo aj prejednanie priestupku. Následne žalobca poukazuje na skutkový stav a na okolnosti, pre ktoré začal so stavbou bez stavebného povolenia a znova zopakoval, že pokuta je neprimeraná.

8. Žalobca súčasne uplatnil aj odvolací dôvod, založený na tom, že odôvodnenie Rozhodnutia nespĺňa zákonné požiadavky. Tu žalobca uviedol, že osobitná pozornosť treba v odôvodnení venovať tým skutočnostiam, ku ktorým správny orgán dospel na základe inštitútu voľnej úvahy. Uviedol, že ak napríklad správny orgán ukladá pokutu za správy delikt, nestačí uviesť, že pri uložení pokuty prihliadal na mieru zavinenia a výška pokuty bola určená v rámci ustanoveného rozpätia. Správny orgán sa musí vyrovnáť so všetkými hľadiskami pre uloženie pokuty, inak je takéto rozhodnutie nepreskúmateľné. S odkazom na skutočnosti, uvedené v Odvolaní, žalobca navrhol, aby odvolací orgán Rozhodnutie zrušil.

9. Žalobca svoje Odvolanie doplnil, a to podaním s názvom: „Doplnenie odvolania na základe stanoviska obce Oľdza č. G. zo dňa 20.06.2022“ zo dňa 19.07.2022 (ďalej len „Doplnenie odvolania“), v ktorom žalobca uviedol, že Obec „sa priznala“ k tomu, že neaplikovala ust. § 12 Zákona o priestupkoch, čo podľa názoru žalobcu priamo dokazuje, že výška pokuty bola určená nesprávne a nezákonne. Ďalej sa žalobca vyjadril k skutočnostiam, ktoré Obec prezentovala v podaní, ktorým bol predložený spis odvolaciemu orgánu. Žalobca zotrval na svojom odvolacom návrhu.

II.

Stručné zhrnutie Napadnutého rozhodnutia

10. Žalovaný ako odvolací orgán vydal dňa 11.08.2022 rozhodnutie o odvolaní č. G./XXXXXX-XXX (ďalej len „Napadnuté rozhodnutie“), ktorým Odvolanie zamietol a Rozhodnutie potvrdil.

11. Vychádzajúc z odôvodnenia Napadnutého rozhodnutia možno konštatovať, že žalovaný najprv zosumarizoval zistený skutkový stav (po stranu 7 odôvodnenia Napadnutého rozhodnutia), následne citoval príslušné právne predpisy (po stranu 8 odôvodnenia Napadnutého rozhodnutia) a od strany 9 odôvodnenia Napadnutého rozhodnutia sa žalovaný vyjadril k odvolacím námietkam žalobcu.

12. Vo vzťahu k odvolacej námietke ohľadom nesúhlasu s výškou pokuty, nakoľko nie je podľa žalobcu súladná s ust. § 12 Zákona o priestupkoch žalovaný odcitoval príslušné ustanovenia právnych predpisov a následne uviedol, že bol zrejmé, že žalobca spáchal priestupok, ktorý mu bol kladený za vinu. Žalovaný

uviedol, že Obec v zmysle ust. § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) v Rozhodnutí uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom pre Rozhodnutie, akými úvahami bola Obec vedená pri vyhodnotení dôkazov, ako použila správnu úvahu a ako sa vysporiadala s námietkami a návrhmi účastníkov konania. Následne žalovaný odcitoval časť odôvodnenia Rozhodnutia, ktorá sa venovala okolnostiam navýšenia cien a energií.

13. Následne žalovaný opakovane v Napadnutom rozhodnutí poukázal na to, že zo strany žalobcu došlo k spáchaniu priestupku. Žalovaný poukazuje na to, že pri ukladaní výšky sankcie došlo k primeranej tvrdošti pri aplikácii zákona. Uviedol, že uloženie pokuty vo výške 5.000,00 EUR bolo výsledkom úvahy Obce, ktorá sa dostatočne zaoberala hľadiskami, ktoré zákon ustanovuje, a preto Obec uložila primeranú sankciu.

14. Vo vzťahu k odvolacej námietke ohľadom upustenia od potrestania žalovaný uviedol, že za uvedený priestupok je možné uložiť iba pokutu.

15. K odvolacej námietke ohľadom výšky stanovenej pokuty žalovaný uviedol, že uložená pokuta predstavuje v percentuálnom vyjadrení 15 % z hornej hranice sadzby, čo považuje žalovaný za dolnú hranicu sadzby. Zároveň uviedol, že správny orgán nemôže svojvoľne stanoviť akúkoľvek pokutu, ale táto sa musí odvíjať od charakteru spáchaného priestupku a musí byť stanovená v medziach zákona. Žalovaný zároveň poukázal na to, že žalobca nerealizoval jednu, ale dve nepovolené stavby, čo bolo ďalším dôkazným prostriedkom pre určenie výšky pokuty. Zároveň konštatoval, že stavebný úrad skúma „samotný motív stavebníka“, ktorý ho viedol k potrebe konať v rozpore so zákonom a to, že nepovolené stavby žalobcu sú uvedené na stránke realitnej kancelárie v sekcii na predaj dáva žalovanému dôvod pre podozrenie, že stavebníkov motív je „získaný“ za účelom predaja stavieb.

16. Žalovaný súčasne uviedol, že Obec riešila dve nepovolené stavby v dvoch konaniach a výsledkom boli dve rozhodnutia. Žalobca namietal, že tieto dve konania sa mali rozhodnúť v spoločnom konaní – tu žalovaný uviedol, že zákon nezakazuje správneho orgánu prejednávať priestupky v dvoch konaniach, a preto je tvrdenie žalobcu o tom, že Obec nepostupovala pri vydávaní Rozhodnutia v súlade s ust. § 12 ods. 2 Zákona o priestupkoch podľa žalovaného nesprávne. Súčasne uviedol, že aj keby Obec rozhodovala o dvoch priestupkoch v spoločnom konaní, tak pokuta vo výške 10.000,00 EUR (spočítaná žalovaným z dvoch konaní) je stále v súlade s čiastkou 33.193,91 EUR.

17. Záverom žalovaný uviedol, že Obec dostatočne odôvodnila všetky okolnosti stanovenia výšky pokuty, zobrala do úvahy závažnosť porušenia zákona, vyjadrenia obvineného a jeho prístup a mieru zavinenia. Uloženú pokutu považoval za uloženú na spodnej hranici sadzby, za primeranú a zodpovedajúcu zistenému protiprávnemu stavu a charakteru porušenia zákona.

III.

Podstatné zhrnutie argumentov žalobcu

18. Žalobca podal Krajskému súdu v Trnave podanie s názvom: „Správna žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. G./XXXXXX-XXX zo dňa 11.08.2022 doručeného dňa 11.08.2022 v spojení s rozhodnutím správneho orgánu 1 stupňa“ zo dňa 17.08.2022, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti Napadnutého rozhodnutia a Rozhodnutia, ktoré žalobca navrhol zrušiť.

19. Čo sa týka žalobných bodov, tak žalobca v Žalobe uplatnil viaceré žalobné body. Uviedol, že ako Rozhodnutie, tak aj Napadnuté rozhodnutie sú poznačené viacerými nedostatkami a chybami, ktoré spôsobujú ich nezákonnosť, a to (i) porušenie zásad správneho konania, (ii) porušenie Stavebného zákona, Zákona o priestupkoch a Správneho poriadku, (iii) porušenie práv a právom chránených záujmov žalobcu, (iv) nesprávne a neúplné zistenie skutkového stavu, (v) nesprávne právne posúdenie vecí, nevysporiadanie sa so všetkými dôkazmi a námietkami žalobcu a (vi) rozhodnutia nie sú riadne odôvodnené a sú nepreskúmateľné.

20. Žalobca v prvom rade zopakoval, že nepopiera spáchanie daného priestupku a vyjadril ľútosť z porušenia zákona. Je si vedomý, že za porušenie zákona má byť potrestaný, avšak má za to, že spôsobom, akým potrestaný bol, nebol v súlade so zákonom – za problematické považuje nedostatočné

odôvodnenie napadnutých rozhodnutí, predovšetkým nedostatočné odôvodnenie výšky uloženej pokuty, ktorú žalobca považuje za príliš vysokú. Následne žalobca zosumarizoval skutkový stav.

21. Vo vzťahu k výške pokuty žalobca uviedol, že túto namietal už v Odvolaní a zároveň namietal, že žalovaný v rámci Napadnutého rozhodnutia žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil, prečo uloženú pokutu považuje za relevantnú. Žalobca má za to, že žalovaný sa v rámci odôvodnenia Napadnutého rozhodnutia uchýlil iba k citácii právnych predpisov a opisu priebehu konania, ktoré následne nevyhodnotil vo vzájomnej súvislosti. Žalobca má za to, že žalovaný neuvádza skutočnosti ohľadom zdôvodnenia výšky uloženej pokuty, ktoré by boli v súlade s priebehom konania, resp. žalovaný podľa názoru žalobcu zavádzajúco uvádzal, že Obec sa mal dostatočne vysporiadať s odôvodnením výšky pokuty, čo však podľa názoru žalobcu nie je pravdou. Žalobca zastáva názor, že ani samotný žalovaný riadnym spôsobom nezdôvodnil opodstatnenosť výšky uloženej pokuty.

22. Následne sa žalobca v Žalobe vyjadruje k vybraným častiam Napadnutého rozhodnutia a prezentuje svoju protiargumentáciu. Na základe svojej argumentácie žalobca znova zopakoval, že je presvedčený o neprimeranosti uloženej pokuty, a nakoľko výška pokuty nebola žiadnym relevantným spôsobom odôvodnená, tak uvedené odôvodnenie aj zrušenie Rozhodnutia. Žalobca zároveň zastáva názor, že odôvodnenie Napadnutého rozhodnutia a Rozhodnutia nenapĺňa zákonné požiadavky. K danému žalobca uviedol, že žalovaný a Obec nesprávne zhodnotili skutkový stav, pričom neprihliadli na oprávnené a preukázané tvrdenia žalobcu a predovšetkým nedostatočným spôsobom zdôvodnili svoje rozhodnutia. Žalobca má za to, že žalovaný a Obec dostatočne nevysvetlili svoje úvahy, ktoré odôvodňovali udelenie pokuty vo výške 5.000,00 EUR a z napadnutých rozhodnutí nie je žalobcovi jasný dôvod, prečo mu bola udelená práve pokuta vo výške 5.000,00 EUR. S odkazom na uvedené žiada o zrušenie Napadnutého rozhodnutia a Rozhodnutia, alternatívne navrhuje sankčnú moderáciu tak, že uložená sankcia – pokuta nebude vyššia ako 1.000,00 EUR.

IV.

Vyjadrenia žalovaného

23. Žalovaný sa k Žalobe vyjadril podaním zo dňa 26.09.2022 (ďalej len „Vyjadrenie“). Žalovaný trval na zákonnosti Napadnutého rozhodnutia a Rozhodnutia a navrhol Žalobu zamietnuť.

24. Žalovaný v prvom rade uviedol príslušné právne predpisy, ktoré boli v konaní aplikované, ako aj zhrnul skutkový stav veci. Čo sa týka argumentácie žalovaného k Žalobe, tak táto z časti kopíruje odôvodnenie Napadnutého rozhodnutia. K výške pokuty žalovaný uviedol, že pri ukladaní výšky sankcie došlo k primeranej tvrdosti pri aplikácii zákona a uloženie pokuty bolo výsledkom úvahy Obce, ktorá sa dostatočne zaoberala hľadiskami, ktoré zákon ustanovuje. Žalovaný uviedol, že správny orgán bral do úvahy mieru ohrozenia verejného záujmu, nakoľko realizácia stavby bez stavebného povolenia v sebe nesie nebezpečenstvo rozmáhania sa tzv. čiernych stavieb v obciach. Realizácia stavby bez stavebného povolenia nesie v sebe aj následné riziko, či sa takáto stavba bude môcť v konaní o dodatočnom povolení stavby aj zlegalizovať a žalovaný uviedol, že proces vydania stavebného povolenia nesie v sebe aj záruky. K výške pokuty žalovaný súčasne uviedol, že dôkazom pre určenie pokuty bola aj skutočnosť, že žalobca nerealizoval jednu, ale dve nepovolené stavby, ktoré žalobca plánuje ponúknuť na predaj, a teda jeho motív je „zištný“ za účelom predaja stavieb. S odkazom na uvedené žalovaný navrhol Žalobu zamietnuť.

V.

Ďalšie vyjadrenia účastníkov konania

25. K Vyjadreniu sa žalobca vyjadril podaním s názvom: „Vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného zo dňa 26.09.2022“ zo dňa 25.11.2022 (ďalej len „Replika“), prostredníctvom ktorej žalobca zotrval na svojej skoršej argumentácii a zároveň uviedol, že v Rozhodnutí bolo problémom nedostatočné odôvodnenie výšky uloženej pokuty, ktorú sa žalovaný následne pokúšal odôvodniť namiesto Obce, ktorá to mala vykonať už v Rozhodnutí. Žalobca uvádza, že žalovaný nemôže odôvodňovať Rozhodnutie v mene Obce. Žalobca uviedol, že žalovaný a Obec nesprávne zhodnotili skutkový stav, pričom neprihliadli na oprávnené a preukázané tvrdenia žalobcu a predovšetkým nedostatočným spôsobom zdôvodnili rozhodnutia, a dostatočne nevysvetlili svoje úvahy, ktoré odôvodňovali uloženie pokuty – na podporu svojej argumentácie žalobca predložil vybrané právne vety. Žalobca zotrval na svojej Žalobe.

26. Žalobca sa vyjadril podaním s názvom: „Záverečné vyjadrenie“ zo dňa 07.11.2023 zotrval na podanej žalobe a ostatných písomných podaniach vo veci. Spôsob, akým bol žalobca potrestaný v rámci predmetného konania, nebol v súlade so zákonom. Rozhodnutia sú nedostatočné odôvodnené, pričom predovšetkým v rozhodnutí stavebného úradu bolo problémom nedostatočné odôvodnenie výšky uloženej pokuty, ktorú žalobca v rámci tohto konania namietal, nakoľko ju považuje za príliš vysokú. Žalovaný v tomto prípade nemôže odôvodňovať rozhodnutie v mene stavebného úradu. Poukazujeme na náležitosti odôvodnenia správneho rozhodnutia v zmysle § 47 ods. 1 až ods. 3 správneho poriadku. Žalovaný a stavebný úrad nesprávne zhodnotili skutkový stav, pričom neprihliadli na oprávnené a preukázané tvrdenia žalobcu a predovšetkým nedostatočným spôsobom zdôvodnili svoje rozhodnutia. Žalovaný a stavebný úrad dostatočne nevysvetlili svoje úvahy, ktoré odôvodňovali udelenie pokuty práve vo výške 5000 EUR. Správny súd by mal podľa nášho názoru v prípade, ak nezruší rozhodnutie žalovaného a stavebného úradu, využiť svoju zákonnú možnosť sankčnej moderácie v zmysle § 198 Správneho súdneho poriadku, pričom by mal znížiť pokutu, ktorá bola žalobcovi udelená zo strany stavebného úradu. Poukázal na konania rodinných príslušníkov žalobcu (aj iné konanie samotného žalobcu), kde v rámci daných konaní (obsahovo prakticky totožných s týmto konaním) Správny súd v Bratislave rozhodol v prospech žalobcov (ktorí argumentovali zhodným spôsobom ako žalobca v rámci tohto konania). Išlo o konania so sp. zn. 15Sa/4/2023 v prípade A. D. B., konanie so sp. zn. 15Sa/5/2023 v prípade A. B. a konanie so sp. zn. TT-20Sa/33/2022 v prípade A. F. A.. Súd v daných konaniach zrušil rozhodnutia žalovaného, pričom hlavným dôvodom zrušenia rozhodnutí žalovaného bolo nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu. Zhodným spôsobom argumentoval aj žalobca v rámci tohto konania.

27. Uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 08.11.2022, č. k.: 20S/102/2022-62 priznal správny súd žalobe odkladný účinok, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

V.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

28. Správny súd v Bratislave si v prvom rade dovoľuje uviesť, že s odkazom na zákon č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o správnych súdoch“) sa okrem iného zriadil aj Správny súd v Bratislave. Ust. § 3 ods. 1 Zákona o správnych súdoch uvádza, že správne súdy začnú svoju činnosť 1. júna 2023. Ust. § 3 písm. b) Zákona o správnych súdoch zároveň uvádza: „ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.“ Predmetná právna vec tak prešla na Správny súd v Bratislave a bola pridelená senátu 14Sa.

29. Správny súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný správny súd preskúmal Žalobou Napadnuté rozhodnutie Žalovaného, ako aj Rozhodnutie, vrátane ich postupu v administratívnom konaní, a to v rozsahu žalobných bodov, ako aj z hľadísk uvedených v ust. § 195 písm. a) až e) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „SSP“), keďže Žaloba je správnu žalobou vo veciach správneho trestania (ust. § 194 a nasl. SSP) a dospel k záveru, že Žaloba je dôvodná a je nutné Napadnuté rozhodnutie, ako aj Rozhodnutie zrušiť, keďže o sankcii rozhoduje orgán v prvom stupni a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, a to z dôvodu podľa ust. § 191 ods. 1 písm. d) SSP.

30. Správny súd v Bratislave rozhodol na pojednávaní bez prítomnosti účastníkov (§ 114 ods. 1 SSP), ktoré bolo nariadené v súlade s ust. § 107 a nasl. SSP, nakoľko bola splnená podmienka uvedených v ust. § 107 ods. 1 písm. a) SSP a za splnenia podmienok uvedených v ust. § 108 ods. 1 a 2 SSP.

31. Ust. § 2 ods. 1 SSP uvádza: „v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.“

32. Ust. § 2 ods. 2 SSP uvádza: „každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy,

nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.“

33. Podľa ust. § 177 ods. 1 SSP „správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.“

34. Ust. § 194 ods. 1 SSP uvádza: „správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.“

35. Ust. § 105 ods. 3 písm. b) Stavebného zákona uvádza: „priestupku sa dopustí a pokutou do 1 milióna Sk sa potresce ten, kto ako stavebník uskutočňuje novú stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním.“

36. Ust. § 105 ods. 8 Stavebného zákona uvádza: „na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch.“

37. Ust. § 12 ods. 1 Zákona o priestupkoch uvádza: „pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní.“

38. Ust. § 47 ods. 2 Správneho poriadku uvádza: „v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“

39. S odkazom na obsah Žaloby a rozsah žalobných bodov možno konštatovať, že podstatným žalobným bodom je, že žalobca namieta výšku pokuty a nepreskúmateľnosť správnej úvahy žalovaného a obce pri stanovení výšky uloženej pokuty – žalobca uvádza, že žalovaný a Obec neaplikovali ust. § 12 ods. 1 Zákona o priestupkoch a z napadnutých rozhodnutí nie je zrejmé, akou správnu úvahou dospeli žalovaný a Obec k pokute vo výške 5.000,00 EUR. Na začiatok si správny súd dovoľuje uviesť, že je nepochybné, že zo strany žalobcu došlo k spáchaniu priestupku, tak ako mu bol kladený za vinu (čo žalobca ani nepoprel), a preto sa správny súd nebude z dôvodu hospodárnosti vyjadrovať k námietkam, ktoré smerujú k samotnému spáchaniu skutku, nakoľko uvedené je nesporné.

40. Vo vzťahu k uplatnenému žalobnému bodu, tak ako bol uvedený vyššie, si správny súd dovoľuje uviesť, že tento žalobný bod je dôvodný. Po vykonaní súdneho prieskumu Napadnutého rozhodnutia a Rozhodnutia má správny súd za to, že absentuje dostatočné odôvodnenie toho ako Obec (a následne aj žalovaný) dospeli k uloženej výške pokuty. Súčasne, ako to poukáže správny súd nižšie, žalovaný aj v rámci súdne konania „dotváral“ správnu úvahu, na základe ktorej mala byť pokuty uložená tak, ako bola uložená.

41. Je nepochybné, že na konanie o priestupkoch podľa Stavebného zákona sa aplikuje Zákon o priestupkoch (na základe ust. § 105 ods. 8 Stavebného zákona), a teda aj ust. § 12 ods. 1 Zákona o priestupkoch, ktoré na konkretizovanie závažnosti priestupku uvádza kritériá, ktoré je správny orgán povinný vo svojej úvahy použiť. Tu je potrebné uviesť, že správny orgán musí obligatórne prihliadnuť na závažnosť priestupku, ktorá je uvedená demonštratívne, nakoľko Zákon o priestupkoch príkladmo vyrátava prvky, ktoré ju tvoria, pričom ju musí správny orgán dokazovať. Prihliada najmä na spôsob spáchania priestupku, následky priestupku, okolnosti, za ktorých bol priestupok spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a. Úvahy o osobe páchatel'a sú úvahami o jeho osobných pomeroch, veku, zdravotnom stave, o postoji páchatel'a ku spáchanému priestupku a o jeho osobných vlastnostiach (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 01.01.2010, sp. zn.: 10Sžd/3/2010).

42. Správny súd si dovoľuje uviesť, že rozhodnutie o uložení pokuty, ktoré je odôvodnené len tým, že pri uložení pokuty bolo prihliadnuté na mieru zavinenia a výška pokuty bola stanovená v rozsahu, ktorý zákon pripúšťa, bez zaoberania sa všetkými hľadiskami, ktoré zákon ako predpoklad takej

úvahy o uložení pokuty stanovuje, je v tejto časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 4SŽ/24/1996) a zároveň, že voľná úvaha pri rozhodovaní o výške pokuty je myšlienkový proces, v rámci ktorého má správny orgán zvažovať závažnosť porušenia právnych predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu protiprávneho konania, jeho následky, dobu protiprávnosti tak, aby uložená sankcia spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.05.2012, sp. zn.: 2Sžp/16/2011).

43. Druh a výmera sankcií je vecou voľnej úvahy správneho orgánu. Avšak skutočnosti, ktoré viedli správny orgán k uloženiu sankcií v danom rozsahu musia byť v správnom rozhodnutí uvedené a odôvodnené s poukazom na ust. § 12 ods. 1 Zákona o priestupkoch a ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Nedostatok odôvodnenia uložených sankcií, keď z rozhodnutia nemožno napriek opakovaným námietkam žalobcu zistiť ako správne orgánu použili úvahu pri uložení sankcie (závažnosť priestupku, spôsobom jeho spáchania a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, miera zavinenia, pohnútky, osoba páchatel'a) spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia znamenajúci dôvod na jeho zrušenie (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.03.2021, sp. zn.: Sžo/102/2009).

44. Správny súd má za to, že ako Obec, tak ani žalovaný sa náležitým spôsobom nevysporiadali so žalobcom namietanou výškou pokuty. Obec uložila pokutu vo výške 5.000,00 EUR, pričom v odôvodnení Rozhodnutia len konštatovala, že „správny orgán zohľadnil závažnosť porušenia zákona, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol priestupok spáchaný a výšku pokuty stanovil na základe týchto hľadísk“ (strana 2 Rozhodnutia). Aj napriek tomu, že sa Obec zjavne snažila túto pokutu zdôvodniť, tak túto len zdôvodnila odkazom na poľahčujúce okolnosti, kde však Obec tieto poľahčujúce okolnosti žiadnym spôsobom nepretavila do odôvodnenia, aký vplyv tieto poľahčujúce okolnosti mali na výšku pokuty a na okolnosti, vymedzené v ust. § 12 ods. 1 Zákona o priestupkoch. Zároveň nemožno považovať za dostatočne odôvodnené, ak Obec pri určovaní výšky sankcie len odkázala na právne predpisy a na všeobecné tvrdenia (tak ako ich Obec uviedla na strane 2 a strane 3 Rozhodnutia).

45. Z Rozhodnutia nie je možné zistiť, aká bola miera ohrozenia verejného záujmu, keďže Obec sa nevysporiadala s otázkou závažnosti priestupku, spôsobu jeho spáchania, nevyhodnotila jeho následky, pohnútky žalobcu, okolnosti, za ktorých došlo k jeho spáchaniu – nie je možné zistiť ani to, ako Obec (a následne ani žalovaný) zobrali do úvahy to, že žalobca prejavil snahu vec usporiadať tým, že podal žiadosť o stavebné povolenie a prácach na stavbe po nariadení zastavení prác nepokračoval.

46. Tu možno uviesť, že po tom ako žalobca namietal výšku pokuty a spôsob jej stanovenia, žalovaný v Napadnutom rozhodnutí, ako aj vo Vyjadrení tento spôsobom bližšie zdôvodňoval, a to nad rámec toho, ako to odôvodnila Obec. V Napadnutom rozhodnutí žalovaný poukázal napríklad na to, že voči žalobcovi je vedených viacero konaní o priestupkoch a bolo potrebné na to prihliadať, čo však v Rozhodnutí nie je spomenuté alebo žalovaný poukázal na to, že sa prihliadalo aj na zámer žalobcu, ktorý bol výlučne zisťný, za účelom predaja rodinných domov, a to aj napriek tomu, že uvedené nebolo v Rozhodnutí žiadnym spôsobom spomenuté. Vo Vyjadrení následne žalovaný odôvodnil výšku pokuty tým, že sa brala do úvahy aj miera ohrozenia verejného záujmu vo vzťahu k tzv. čiernym stavbám, čo však v Rozhodnutí taktiež absentuje. Tu si správny súd dovoľuje odkázať na ustálenú súdnu prax, ktorá uvádza, že „žalovaný síce vo svojom vyjadrení k odvolanou zdôvodnil výmeru uložených sankcií, no takýto nedostatok rozhodnutia nemožno odstrániť dôvodmi dodatočne uvedenými v neskoršom vyjadrení, v ktorom navyše žalovaný uviedol, že žalobca sa priestupkov dopustil opakovane, hoci z administratívneho spisu táto skutočnosť nevyplýva“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.03.2010, sp. zn.: Sžo/102/2019). Tým, že žalovaný „dotváral“ správnu úvahu Obce, a to aj v rámci súdneho konania svedčí podľa správneho súdu o tom, že výška pokuty nebola dostatočným spôsobom odôvodnená, a preto sú Napadnuté rozhodnutie a Rozhodnutie nepreskúmateľné. Nedostatok odôvodnenia uloženej sankcie spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutí, a teda bol naplnený dôvod podľa ust. § 191 ods. 1 písm. d) SSP na zrušenie Napadnutého rozhodnutia a Rozhodnutia a vec vrátil Obci na nové konanie, keďže tento orgán rozhoduje o sankcii v prvom stupni.

47. V ďalšom konaní bude úlohou orgánu verejnej správy postupovať podľa právneho názoru správneho súdu vysloveného v predchádzajúcich bodoch tohto rozhodnutia, najmä dostatočným a zrozumiteľným spôsobom aplikovať ust. § 12 ods. 1 Zákona o priestupkoch a ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku

a pri stanovení pokuty sa vysporiadať so všetkými skutočnosťami, ktoré majú vplyv na stanovenie výšky uloženej pokuty a svoju správnu úvahu dostatočným spôsobom odôvodniť.

48. Žalobca v rámci Žaloby alternatívne požadoval aj o aplikáciu peňažnej moderácie, ku ktorej však správny súd nepristúpil, a to z dôvodu, že z dôvodu zdržanlivosti a princípu subsidiarity správneho súdnictva bude úlohou Obce, aby s odkazom na právne závery, vyjadrené v tomto rozsudku znova vykonala dokazovanie a dostatočným spôsobom odôvodnila uloženie nožnej sankcie.

49. Žalobca bol v konaní pred správnym súdom úspešný, preto mu správny súd priznal náhradu dôvodne vynaložených trov konania v úplnom rozsahu podľa ust. § 167 ods. 1 SSP.

Poučenie:

Tento rozsudok nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty 30 dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti proti tomu rozsudku (ust. § 145 ods. 2 písm. c) SSP).

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote 30 dní od jeho doručenia (ust. § 443 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 145 ods. 2 písm. c) SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (ust. § 443 ods. 5 SSP).

Kasačná sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu má odkladný účinok (ust. § 446 ods. 2 písm. c) SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa ust. § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (ust. § 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (ust. § 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (ust. § 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (ust. § 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho

zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (ust. § 449 ods. 1 a 2 SSP).